

SAHTE BANKNOTLARIN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİNDE UYULACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, sahtecilik suçlarından dolayı el konulan banknotlar ve bunlara ilişkin bilgilerin oluşturulan sistemde izlenmesi ve değerlendirilmesinde uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, mahkemelerin ve Cumhuriyet başsavcılıklarının, adli kolluk görevini ifa eden bütün kolluk birimlerinin ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının sahte banknot izleme sistemi ile ilgili yapacağı işlemleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 23/3/2005 tarihli ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Adli kolluk: 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilâtı Kanununun 8, 9, 10 ve 12 nci maddeleri, 2803 sayılı Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 nci maddesi, 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen soruşturma işlemini yapan güvenlik görevlilerini,

Banknot: Yeni Türk Lirası, Türk Lirası ve yabancı ülke banknotlarını,

Gecikmesinde sakınca bulunan hâl : Derhâl işlem yapılmadığı takdirde suçun, iz, eser, emare ve delillerinin kaybolması veya şüphelinin kaçması veya kimliğinin saptanamaması ihtimalinin ortaya çıkması hâlini,

Kovuşturma: İddianamenin kabulü ile başlayıp, hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi,

Kod numarası: Sahte olduğundan şüphe edilen banknotların yakalandığı anda sisteme girişte kullanılan ve yargılama sürecinde bildirilmesine ihtiyaç duyulan, ilgili kolluk birimlerinin yetkilileri ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından geliştirilen, harf verakamlardan oluşan sahte banknot olay kimlik numarasını,

Sahte banknot: Sahteliği mahkeme kararı ile tespit edilen banknotu,

Sahte Banknot İzleme Sistemi: Türkiye'deki banknot sahteciliğinin gerçek boyutunun belirlenmesi, sahte banknota ait miktar, değer, bölge ve üretim yönteminin tespit edilmesi ve sahte banknot ile etkin mücadelenin sağlanması amacıyla oluşturulacak veri sistemini,

Sahteliğinden Şüphe Edilen Banknot: Gerçekliğinden şüphe edilen banknotu,

Sanık: Kovuşturmanın başlamasından itibaren hükmün kesinleşmesine kadar, suç şüphesi altında bulunan kişiyi,

Sistem: Sahte Banknot İzleme Sistemini,

Soruşturma: Kanuna göre yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi,

Şüpheli: Soruşturma evresinde, suç şüphesi altında bulunan kişiyi,

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez birimi: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Banknot Matbaası Genel Müdürlüğünü,

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası taşra birimleri: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının tüm şubelerini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sahteliğinden Şüphe Edilen Banknotların İncelettilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar

Ön rapor alınması

Madde 5 — Kolluk birimleri tarafından ele geçirilen ve sahteliğinden şüphe edilen banknotlar, sayımı ve dökümü yapıldıktan sonra derhâl Cumhuriyet başsavcılıklarına tevdi edilir.

Sahteliğinden şüphe edilen banknotlar hakkında gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, Cumhuriyet savcısının yazılı veya en kısa sürede yazılı hâle dönüştürülecek olan sözlü emri üzerine ya da doğrudan ilgili kolluk birimlerince, banknotların özellikleri hakkında bu konuda uzman kişilerden veya Emniyet Genel Müdürlüğü ya da Jandarma Genel Komutanlığı kriminal laboratuvarlarından en seri şekilde inceleme yaptırılıp görüş alınabilir.

İnceleme ve değerlendirme yaptırmaya yetkili merci

Madde 6 — Sahteliğinden şüphe edilen banknotların, Cumhuriyet başsavcılıkları veya mahkemelere en yakın olan veya en kolay ulaşılabilen Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez veya taşra birimleri tarafından inceleme ve değerlendirme yapılmak üzere gönderilmesine Cumhuriyet başsavcılığı, hâkim veya mahkeme tarafından karar verilir.

(Ek ikinci fıkra:RG-30/5/2021-31496) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez ve taşra birimlerince sahteliğinden şüphe edilen banknotlar hakkında birinci fıkra uyarınca karar alınmaksızın inceleme ve değerlendirme raporu düzenlenerek Cumhuriyet başsavcılığına ihbarda bulunulur.

İnceleme ve değerlendirme yapma yetkisi

Madde 7 — Soruşturma veya kovuşturma evresinde, ele geçirilen sahteliğinden şüphe edilen banknotları inceleme ve değerlendirmeye Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez ve taşra birimleri yetkilidir.

Yabancı devletlerin banknotları hakkında da birinci fıkra hükmü uygulanır.

Sahteliğinden şüphe edilen banknotları inceleme ve değerlendirmeye yetkili Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası taşra birimlerine ilişkin bilgiler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından Adalet Bakanlığına yazılı olarak bildirilir.

Devlet tarafından çıkarılan tahvil ve Hazine bonusu gibi değerler üzerinde işlenen sahtecilik suçlarında, el konulan değerler üzerindeki inceleme ve değerlendirmeler, bunları tedavüle çıkaran kurumdan istenilir.

Sahteliğinden şüphe edilen banknotların gönderilme usulü

Madde 8 — Soruşturma veya kovuşturma evresinde ele geçirilen ve sahteliğinden şüphe edilen banknotların hepsinin gönderilmesi suretiyle, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez veya taşra birimlerinden inceleme ve değerlendirilme yapılması istenir.

Sahteliğinden şüphe edilen banknotların Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez veya taşra birimlerine gönderilmesinde Yönetmeliğe ekli Ek-A'daki Sahte Banknotların İncelenme ve Değerlendirilme Yapılmak Üzere Gönderilmesinde Kullanılacak Form kullanılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sistemin Oluşumu

Sistemin oluşturulması

Madde 9 — Sistem, ilgili kolluk birimleri ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yetkili birimleri arasında bilgisayar ortamında bilgi girişini, takibini ve paylaşımını sağlayacak şekilde oluşturulur.

Sistemden yararlanacak birimler

Madde 10 — Sistemdeki bilgilerden, ilgili kolluk birimlerinin ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının faydalanması sağlanır. Bu konuda soruşturmanın gizliliğine yetkililerce uyulur.

Sistem kullanıcı eğitimi

Madde 11 — Sistemi kullanacak olan, ilgili kolluk birimleri ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası personelinin, kullanıcı eğitimi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından verilir ve bu eğitim ihtiyaç duyulması hâlinde tekrarlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kod Numarası

Kod numarasının verilmesi

Madde 12 — Sahteliğinden şüphe edilen banknotların yakalandığı veya ulaştığı yer olan ilgili kolluk birimleri ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası birimlerince her bir olay için kod numarası verilir.

Bu kod numarasının teknik ayrıntılarına ilişkin hususlar kurumlar arası işbirliği ile belirlenir.

Kod numarasının ilgili kolluk birimleri ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından kullanılması

Madde 13 — Kolluk veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası birimlerinin adli makamlara yapacağı olay bildirimine ait yazışmalarda, bu Yönetmeliğin 12 nci maddesine göre verilen kod numarası kullanılır.

Kod numarasının adli makamlarca kullanılması

Madde 14 — Cumhuriyet başsavcılıkları veya mahkemelerce Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez veya taşra birimlerinden istenecek inceleme talep yazılarında, ilgili kolluk veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası birimlerinin olay bildirimi için kullandıkları kod numarası kullanılır.

Cumhuriyet savcılar tarafından sahteliğinden şüphe edilen banknotlarla ilgili bir suçta doğrudan el konulması hâlinde, kod numarası Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası birimlerinden alınır.

Cumhuriyet başsavcılıklarının veya mahkemelerin bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesine göre gönderecekleri sahte banknotların imhasına ilişkin yazılarda da olaya ait kod numarası kullanılır.

Müsaderesine karar verilen sahte banknotların, imha edilmek üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına gönderilmesinde bu Yönetmeliğe ekli Ek-B'deki Müsaderesine Karar Verilen Sahte Banknotların İmha Edilmek Üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına Gönderilmesinde Kullanılacak Form kullanılır.

Kod numarasının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından kullanılması

Madde 15 — Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez veya taşra birimleri tarafından hazırlanacak inceleme raporlarında ve Cumhuriyet başsavcılıkları veya mahkemelerle yapılan yazışmalarda da olaya ait kod numarası kullanılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sahte banknotların imhası

Madde 16 — Sahteliği mahkeme kararı ile kesinleşen sahte banknotlar, kararın kesinleşmesinden itibaren imha edilmek üzere en kısa sürede Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (**Değişik ibare:RG-6/4/2017-30030**) merkez birimine gönderilir.

Bu maddenin birinci fıkrasına göre gönderilen sahte banknotlar içerisinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası merkez birimi tarafından üretim özelliği bakımından önemli bulunan sahte banknotlar ayrılarak saklanabilir. Diğer sahte banknotlar ise imha edilir.

(Ek fıkra:RG-6/4/2017-30030) Saklanan sahte banknotlar eğitim, test, adaptasyon ve benzeri amaçlarla kullanılabilmesi gibi, bu amaçlarla yurt içi ve yurt dışındaki kurum ve kuruluşlara da gönderilebilir.

Yürürlük

Madde 17 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18 — Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.

Ek-A

Sahte Banknotların İncelenme ve Değerlendirilme Yapılmak Üzere Gönderilmesinde
Kullanılacak Form

- 1- Sahte Banknotların;
Yakalandığı Yer ve Tarihi:
Türü (Yeni Türk Lirası/Türk Lirası/Yabancı Banknot):
Sayısı:
- 2- Şüpheli veya Sanığın;
Ad ve Soyadı:
Ana-Baba Adı:
Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer:
T.C. Kimlik Numarası:
Yabancı İse:
Uyruğu:
Pasaport Numarası:
- 3- Soruşturmanın Yapıldığı Yer Cumhuriyet Başsavcılığı:
Soruşturma Numarası:
Emanet Sıra Numarası:
Muhabere Numarası:
- 4- Kovuşturmanın Yapıldığı Yer Mahkemesi:
Mahkeme Esas Numarası:
Muhabere Numarası:
- 5- Sahte Banknot Kod Numarası:

Müsaderesine Karar Verilen Sahte Banknotların İmha Edilmek Üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez
Bankasına Gönderilmesinde Kullanılacak Form

1- Müsadere Kararı Veren Mahkeme:

Esas Numarası:

Karar Numarası:

Kararının Kesinleştiği Tarih:

Muhabere Numarası:

2- Hükümlünün:

Adı ve Soyadı:

Ana-Baba Adı:

Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer:

T.C. Kimlik Numarası:

Yabancı İse:

Uyruğu:

Pasaport Numarası:

3- Müsaderesine Karar Verilen Banknotların:

Sayısı:

Türü:

4- Sahte Banknot Kod Numarası: